

Előterjesztés
Kisbér Város Képviselő-testülete
2023.02.09-én tartandó ülésére

Tárgy: jogi tájékoztatás autóbuszok közterületen történő tárolása kapcsán

Tisztelt Képviselő-testület!

Rendszeresen bejelentések érkeznek a felügyelethez a Gamma játszótér melletti terület vonatkozásában, ahol áruakadást és konténer rakodást végeznek (kamionok), valamint a sportcsarnok/tanuszoda előtti parkolóban tárolt busz kapcsán. A helyi lakosokat zavarja a busz/kamion által keltett hang, és kipufogó bűz.

Mivel a település egészére egységesen kell eljárunk, ezért a Kisbér (Hánta) Diófa utca, Kossuth Lajos utca és Ady Endre utca vonatkozásában is ugyanazt az eljárási rendet kell követnünk a közterületen tárolt autóbuszokkal szemben.

A közúti közlekedési szolgáltatásokról és a közúti járművek üzemben tartásáról szóló 89/1988. (XII.20.) MT **rendelet** (továbbiakban: MT) **7.§ (1) bekezdése** kimondja, hogy **„közúti közlekedési szolgáltatáshoz használt jármű – a (3) és (4) bekezdésben foglalt esetet kivéve – közúton vagy más közterületen nem tárolható.”**

Az MT 7.§ (2) bekezdése szerint **„Az az üzembentartó, aki közúti közlekedési szolgáltatási tevékenységéhez tíznél több járművet használ, járműveit telephelyen köteles tárolni.”**

A rendelet kivételként említi az alábbi rendelkezések szerint, vagyis ezekben az esetekben tárolható közterületen jármű:

7.§ (3) **„Ha az üzemben tartó a közúti közlekedési szolgáltatást legfeljebb 3500 kg legnagyobb megengedett össztömegű gépkocsival végzi, e járművet a közúton vagy más közterületen is tárolhatja.”**

(4) A közút kezelője kivételesen indokolt esetben — olyan helyen, ahol a jármű a közúti forgalmat nem zavarja — hozzájárulhat a közúti közlekedési szolgáltatáshoz használt bármely jármű (járműszerelvény) közúton való tárolásához. Más közterületen az ilyen jármű tárolásához közterülethasználati engedély szükséges.

A rendelet hatálya kiterjed:

- azokra a természetes személyekre és jogi személyekre, akik (amelyek) Magyarország területén belföldi vagy nemzetközi forgalomban (ideértve az átmenő forgalmat is) – **a személygépkocsit és az autóbuszt kivéve** – közúti járművel vagy járműszerelvénnyel (a továbbiakban együtt: jármű) **közúti közlekedési szolgáltatást végeznek**, vagy Magyarország területén közúti személyszállítási tevékenység végzésére használt járművet tartanak üzemben; továbbá
- azokra a magyar állampolgárságú természetes személyekre és azokra a Magyarországon bejegyzett jogi személyekre és jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre,

amelyek Magyarország területén kívül magyar hatósági engedéllyel és jelzéssel ellátott járművel közúti személyszállítást végeznek.

Az MT rendelkezik arról is, hogy aki rendszeres gazdasági tevékenységként járművel üzletszerűen – díj ellenében vagy ellenérték fejében, gazdasági tevékenységként – személyszállítást (a továbbiakban: közúti közlekedési szolgáltatás) végez, köteles az illetékes közlekedési hatóságnak a tevékenység végzésének megkezdését bejelenteni. A bejelentésnek tartalmaznia kell a tevékenység megjelölését, az ahhoz használt jármű jellegét, telephelyét vagy tárolásának helyét.

A rendelkezések alapján közúti közlekedési szolgáltatáshoz használt jármű jobb oldali első ajtajának külső részén jól látható méretben fel kell tüntetni az üzemben tartó nevét és telephelyét, vagy a közlekedési hatóság által e célra rendszeresített jelet és az azonosítási számot.

Természetesen a jogalkotó a felelősségi kört is kijelölte azzal, hogy kimondta a „**A járművek jogszerű használatáért, valamint az üzem-, forgalombiztonsági és környezetvédelmi követelményeknek megfelelő műszaki állapotáért az üzemben tartó felelős.**”

Amennyiben a rendeletben előírtakat nem tartják be, úgy az **MT 25.§ (2) bekezdése alapján** „a rendeletben foglaltak megtartását – a hatásköre gyakorlására vonatkozó szabályok **szerint** – **a közlekedési hatóság ellenőrzi**. Az ellenőrzést végző szerv hatáskörébe tartozóan lefolytatja a szabálysértési vagy közigazgatási eljárást, és a közúti közlekedési szolgáltatási tevékenység gyakorlásának jogát felfüggesztheti.”

Közúti közlekedési szolgáltatás: járművel üzletszerűen [díj ellenében (ellenérték fejében), gazdasági tevékenységként] végzett személyszállítás, áruszállítás, bérvontatás és autómentés, ideértve a jármű gépjárművezetővel együtt történő rendelkezésre bocsátását is.

A díj ellenében végzett közúti árutovábbítási, a saját számlás áruszállítási, valamint az autóbusszal díj ellenében végzett személyszállítási és a saját számlás személyszállítási tevékenységről, továbbá az ezekkel összefüggő jogszabályok módosításáról szóló **261/2011. (XII. 7.) Korm. rendeletben** meghatározottak szerint történik a tevékenységi rendszer szabályozása.

A fenti szabályrendszer alapján az alábbi csoportosítás végezhető el:

Közúti közlekedési szolgáltatáshoz használt járművek közúton vagy más közterületen **nem tárolhatók**. A kivételek a következők:

- 1 db gépkocsi, max. 3500 kg megengedett össztömeg;
- a közúti forgalom zavartalansága esetén – közúton – a közút kezelőjének hozzájárulásával;
- – más közterületen – közterület-használati engedéllyel;

A 10-nél több járművet használnak telephelyet kell fenntartania.

Egy korábbi Kormányhivatali álláspont alapján:

A tárolást, annak tartalmát ugyan a jogi szabályozás közelebbről nem határozza meg, a jogalkotó azonban a szabályozásba való bevonásával voltaképpen elismeri, legalizálja, sőt a jogintézmény szintjére emeli ezt a módozatot, még ha tilalmazza is – alapesetben – a közúti szállító- vagy vontató eszköz, önjáró vagy vontatott munkagép, gépjármű, gépkocsi, tehergépkocsi, személygépkocsi, autóbusz, mezőgazdasági vontató, lassú jármű és járműszerelvény tárolhatóságát. A tárolás azonban nem egyszerűsíthető le az MT rendelet szövegösszefüggéseit is alapul véve olyan funkcióra, ami már eleve magában foglalná a rendeltetésellenességet.

- A KRESZ az 1. pontba sorolt járművek esetén kihangsúlyozza, hogy „**használt**” járművekről van szó, azaz olyan járművek értendők ezalatt, melyek egyébként jogszerűen részt vehetnek a forgalomban, alapvető feltétele a hatósági jelzés megléte. (A 6/1990.(IV.12.) KöHÉM rendelet – többek között – a hatósági jelzések elhelyezésére vonatkozó üzemeltetési, műszaki feltételeket szabályozza.)
- Annak, hogy a jogalkotó az 1. pontba sorolt járművek egyhelyben tartózkodására a hatósági jelzés megléte ellenére mégis a tárolás kifejezést használja, álláspontom szerint az a magyarázata, hogy a tevékenységre helyezi a hangsúlyt, **a tevékenység gazdasági, szolgáltató jellegére, az így használt járművek, a „haszonjárművek” parkolása lényegét tekintve „tárolás.”** Azért, mert a dolgok normális rendje szerint ezeknek a járműveknek akkor is, ha csak egy van belőlük, telephelyen kellene állniuk. A telephelyen letett vagy tartott dolog, így pl. a jármű egyhelyben állása is tárolás és nem parkolás.

A közúti közlekedési szolgáltatáshoz használt **bármely** (így akár a 3500 kg megengedett össztömeg alatti) **jármű** (járműszerelvény) **közúton való tárolásához a közút kezelője kivételesen indokolt esetben – olyan helyen, ahol a jármű a közúti forgalmat nem zavarja – hozzájárulhat.**

Közterület: közhasználatra szolgáló minden olyan állami vagy önkormányzati tulajdonban álló földterület, amelyet az ingatlan-nyilvántartás ekként tart nyilván (1997. évi LXXVIII. tv. 2.§ 13. pontja).

A KRESZ előírása szerint azt a hatósági jelzéssel (pl. rendszám) nem rendelkező járművet, amely a közúti forgalomban csak ilyen jelzéssel vehet részt, főútvonalon tilos, mellékútvonalon – közterülethasználati engedély nélkül – **legfeljebb 10 napig szabad tárolni.** Az úton e rendelkezések megszegésével tárolt járművet a rendőrség, a közterület felügyelet, a közút kezelője – a tulajdonos költségére – eltávolíthatja.

A fogalmaknál tisztázni szükséges a tárolás és parkolás (várakozás) helyzeteket. A várakozás parkolás is, ami a közterület járművel történő várakozásra kijelölt részén, akár díjfizetés ellenében valósuljon meg, akár ingyenesen. A tárolás átmeneti és tartós jelleget egyaránt magában hordozhat. Az elhatárolásnál az időtényező sem releváns, tárolás a várakozásnál hosszabb ideig történő egyhelyben tartózkodás. A tárolás a parkoláshoz viszonyítva rendeltetésellenes használatként jelenik, jelenhet meg. A parkoló, mint közterület nem tárolásra kialakított hely, nem „lerakat”, „telephely”, hanem parkolásra, a megállásnál ugyan hosszabb idejű, azonban mégsem korlátlan egyhelyben tartózkodásra szolgáló területrészt.

Főszabály szerint a várakozási helyek (övezetek) kijelölése, a várakozás időtartamának és a díjának meghatározása önkormányzati rendeletben szabályozható. A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (Kktv.) 15/A. § felhatalmazást tartalmaz a helyi önkormányzat részére arra, hogy rendeletben kijelölje a várakozási területet. **A Kktv. előzőekben hivatkozott rendelkezései nem zárják ki annak a lehetőségét, hogy az önkormányzat autóbuszok számára várakozási területet jelöljön ki.**

Fontos ugyanakkor azt a tényt is figyelembe venni, hogy a közúti közlekedés nyilvántartásáról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 9. §-a szerint a **járműnyilvántartás** – többek között – **tartalmazza a 3,5 tonna megengedett legnagyobb össztömeget meghaladó tehergépkocsiból, vontatóból, pótkocsiból és autóbusból legfeljebb 10-et üzemeltető üzembentartó székhelyének, telephelyének címét.** Az üzemeltető, üzembentartó olyan települési cím bejegyzését is kérheti, amelyet a külön jogszabály szerint, tárolási helyéül a közlekedési hatóságnak bejelentett és a bejelentés megtörténtét a közlekedési hatóság igazolja, feltéve, hogy az a járművek tényleges tárolási helyéül szolgál.

A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011.(XII.28.) Kormányrendelet szerint, **a járművek forgalomba helyezésére, a már nyilvántartásba vett járművekkel kapcsolatos változás bejegyzésére irányuló eljárások során jegyzői igazolás nélkül az eljárás nem folytatható le, a járműnyilvántartásba bejegyzés nem tehető meg. A hatósági bizonyítvány** alkalmas a Nemzeti Közlekedési Hatóság előtti eljárásban annak igazolására, hogy az üzembentartó (kérelmező) járművét (járműveit) hol tárolja.

Amennyiben a kérelmező a szolgáltatási tevékenységhez 10 járműnél többet használ, járműveit telephelyen köteles tárolni.

A jegyző a kérelem beérkezésétől számított 10 napon belül adja ki a hatósági bizonyítványt, melynek tartalmát az ellenkező bizonyításig mindenki köteles elfogadni.

Összegzésként elmondható, hogy közúti szolgáltatást végző üzembentartók felelősek azért, hogy a birtokukban lévő engedélyek alapján, a jogszabályban meghatározottak szerint járjanak el, a fent meghatározott szabályok maradéktalan betartásával. Amennyiben ennek nem tesznek eleget, úgy eljárás indítható ellenük, mely akár a tevékenységhez kiadott engedély visszavonásával is járhat.

A szolgáltatást végző székhelyén, telephelyén köteles a szolgáltatást igénybevevők gépjárműveinek elhelyezésére!

Felvetődik a kérdés, mit tegyünk a lakosságot zavaró buszokkal, teherautókkal?

Javasolnám egy terület/telephely kijelölését a külterületen, vagy a város határán valahol, (murvázott terület, esetleg bekerített) ahol a buszokat a sofőrök tudják tárolni. A terület használatát térítés fejében lehetne igénybe venni.

Javaslom a Pongrácz tanyával szembeni ipari területet, vagy az U-Shine Europe Kft. környékét, a Téglagyári temetővel szembeni (piac mögötti) területet.

A másik lehetőség fenntartani a jelenlegi rendeleti tilalmat a városban. Ebben az esetben szankciót kell rendelni a rendeletben az elkövetéshez.

Kérem Tisztelt Képviselő-testület döntését és állásfoglalását a kérdésben.

Kisbér, 2023. 01. 25.

Szilas Gellért
Közterület-felügyelő

Gazdasági, Műszaki, Jogi, Környezetvédelmi Bizottság

A bizottság javasolja az autóbuszok parkolására kijelölni az önkormányzat tulajdonában lévő kisbéri 1730/5 hrsz. alatti ingatlant (Széchenyi utcai fagyizóval szemközti terület) és a kisbéri 52 hrsz. alatti ingatlan piactér melletti részét mindaddig, amíg az ipari park el nem készül és ott nem kerül kialakításra ezen célra alkalmas hely.

Hánta településrészen javasolja a Hánta Bizottságot felkérni a helyszín kijelölésére.

Kisbér, 2023. február 3.

Andrási Tamás s.k.
elnök

Pápai Mónika s.k.
referens